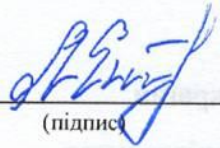

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет харчових технологій
Кафедра туризму

Робоча програма (силабус) освітнього компонента
ВК11. КУЛЬТУРА, МЕДІА, ТУРИЗМ
(вибірковий)

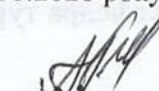
Спеціальність	<u>242 «Туризм і рекреація»</u>
Освітня програма	<u>«Туризм»</u>
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)

Розробник:

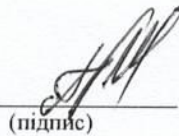
Лариса ЄПИК, к.іст.н., доцент

(ім'я ПРІЗВИЩЕ) (вчений ступінь та звання, посада)

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри туризму	протокол №16 від 10.06.2026 року Завідувач кафедри <u>Олександр КОВАЛЕНКО</u> (підпис) (ім'я ПРІЗВИЩЕ)
--	--

Погоджено:

Гарант освітньої програми

Олександр КОВАЛЕНКО

(підпис) (ім'я ПРІЗВИЩЕ)

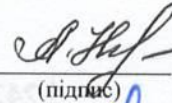
Декан факультету, де реалізується ОП

Наталія БОЛГОВА

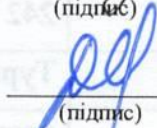
(ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Рецензія на робочу програму надана:

Анна НОВІКОВА (додається)

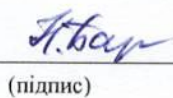
(підпис) (ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Лідія ДЯЧЕНКО (додається)

(ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

Марія Тарануха

(підпис) (ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Зареєстровано в електронній базі: дата 29.06 2026 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Культура, медіа, туризм			
2.	Факультет/кафедра	Харчових технологій / Туризму			
3.	Статус ОК	Вибірковий			
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)	-			
5.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркового ОК)	ОПП «Туризм» Спеціальність 242 «Туризм і рекреація»			
6.	Рівень НРК	6			
7.	Семестр та тривалість вивчення	VII семестр, 15 тижнів (денна форма навчання) IX семестр, 15 тижнів (заочна форма навчання)			
8.	Кількість кредитів ЄКТС	5 кредитів (150 годин)			
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота (заняття) денна/заочна форма навчання		Самостійна робота денна/заочна форма навчання	
		Лекційні	Практичні (семінарські)		Лабораторні
		26/-	40/2		-
10.	Мова навчання	українська			
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Єпик Лариса Іванівна, к.іст.н., доцент, кабінет 211е			
12.	Контактна інформація	Ел. адреса: larusyabarabash2017@gmail.com			
13.	Загальний опис освітнього компонента	Теоретична та практична підготовка здобувачів спеціальності щодо опанування основ і закономірностей культурного розвитку, впливу мас-медіа на сучасне культурне, політичне і громадське життя, розуміння туризму як невід'ємної складової економічного і культурного розвитку, методів використання мас-медіа для популяризації туристичної галузі.			
14.	Мета освітнього компонента	Забезпечення майбутніх фахівців низкою теоретичних знань та практичних навичок стосовно тенденцій культурного розвитку ХХІ століття, визначення ролі медіа у сучасній культурі, визначення напрямів розвитку туристичної галузі в Україні та її вплив на поширення знань про унікальну українську культуру у світі.			
15.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	Передумови відсутні.			
16.	Політика академічної доброчесності	При виконанні практичних робіт, написанні модульних, атестаційних та екзаменаційних робіт здобувачів обов'язково має дотримуватись правил академічної доброчесності. При виявленні фактів списування або академічної не доброчесності робота виконана здобувачем не зараховується.			
17.	Посилання на Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=5105			
18.	Ключові слова	Культура, історико-культурний туризм, медіа, медіа-грамотність, культурна діяльність в туризмі, інформація та мас-медіа, ЗМІ, пропаганда, туризм, рекреація, відпочинок.			

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП)				Як оцінюється РНД
	ПРН ₁₃	ПРН ₁₄	ПРН ₁₆	ПРН ₁₇	
ДРН 1. Пояснювати взаємозв'язок культури, медіа та туризму, характеризувати їхню роль у формуванні туристичних дестинацій, культурної ідентичності та суспільних комунікацій.	x				Усний захист практичних робіт. Тестування в системі Moodle. Написання та захист рефератів або індивідуальних завдань.
ДРН 2. Аналізувати вплив традиційних і цифрових медіа на розвиток туристичної сфери, формування туристичного іміджу територій та поведінку споживачів туристичних послуг.			x		
ДРН 3. Використовувати культурні ресурси та медіаінструменти для розроблення, просування й популяризації туристичних продуктів, проєктів і подій.				x	
ДРН 4. Застосовувати принципи медіаграмотності, критичного мислення та етичної комунікації під час створення й поширення інформаційного контенту у сфері туризму.		x			

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу Заочна форма навчання			Сам. роб.	Реком літ-ра
	Аудиторна робота				
	Лк	П.з/сем.	Лаб з.		
Тема 1. Основні риси, тенденції та актуальні проблеми сучасної світової культури. 1.1. Специфіка сучасної світової культури: запозичення і орієнтування на минуле як певний етап розвитку єдиної культурної лінії Заходу; вестернізація, європоцентризм, етноцентризм як істотні риси сучасної світової культури. 1.2. Експансія норм і цінностей американської культури – характерна особливість сучасного світового процесу. 1.3. Відмова від традиційної орієнтації на знання (книга, лист), орієнтація на модель інформації (комп'ютерна база даних, Інтернет). 1.4. Концепція інформаційного суспільства як постіндустріального. Збільшення ролі інформації в житті суспільства, створення глобального інформаційного простору.	2	4		10/19	1, 2, 8-19
Тема 2. Глобалізація та її вплив на сучасні культурні стратегії	4	4		10/	1, 3, 4,

2.1. Глобалізація як системне явище. Передумови та властивості макроконтексту, в надрах якого зароджувалася і розвивалася глобалізація. Співвідношення глобалізації та культури. 2.2. Взаємопроникнення локальних культурних форм і формування нових більш глобальних культурних утворень. Релігія і глобалізація. Мистецтво та глобалізаційні процеси. 2.3. Ідея всіцільності, універсальності як культурний ідеал в історичному досвіді самосвідомості культури. 2.4. Ідея мультикультуралізму як забезпечення умов та механізмів для вільного вираження різноманітного культурного досвіду різних етнонаціональних і регіональних суб'єктів у рамках єдиного простору їх економічної, політичної, інформаційної інтеграції. 2.5. Новітні уявлення про мету людського (гуманітарного) розвитку та роль культури в ньому.				19	8-19
Тема 3. Специфіка національної самосвідомості в умовах глобалізації 3.1. Національна ідентичність як соціокультурний феномен. 3.2. Національна ідея як рефлексія національно-культурної ідентичності. Історична пам'ять як підґрунтя формування національної ідентичності. Локальні, етнічні та регіональні культури як фактор різноманітності в умовах глобалізації. Проблема взаємодії глобального і локального в контексті культурної ідентичності, збереження етнонаціональної специфіки культурних ландшафтів. 3.3. Національне самовизначення українського народу: історична ретроспектива і сучасні культурні реалії. Українська культура як важливий гарант національного буття у глобалізованому світі. 3.4. Культурна ідентичність як чинник становлення світогляду українського народу. Національні культурні традиції та їхня роль у сучасній культурі. Культурна традиція як «відкрита» категорія.	4	6		10/ 19	1, 6, 7, 8-19
Тема 4. Інформація та мас-медіа 4.1. Місце інформації у сучасному світі. Людина в інформаційному просторі. Масова комунікація. 4.2. Поняття та класифікація мас-медіа. Аудиторія медіа, медіатекст, контент, меседж. 4.3. Соціальні функції сучасних медіа, девіації функцій медіа. 4.4. Структура органів, що опікуються медійними питаннями у парламенті. Виконавчі органи влади та органи зі спеціальним статусом у медійній сфері.	4	6		10/ 19	1, 2, 3, 8-19
Тема 5. Різновиди медіа 5.1. Визначення поняття «телебачення». Маніпулятивне телебачення. Загальна картина програмування сучасного телебачення. Вплив образної мови. 5.2. Кінематограф як вид мистецтва та форма соціальної комунікації. Кіно як екранна культура. Мова кіно. Фільм і реальність. Кіножанр як комунікація між виробником і аудиторією. Аналіз фільму через призму жанру. Кіно й нові технології. 5.3. Газета й інші медіа. Структура сучасної газети. Газетні жанри. Стандарти подання інформації в газеті. Газети як медіабізнес. Газета в епоху нових медіа.	4	6		10/ 18	2, 4, 8- 19
Тема 6. Маніпуляції в медіа. Пропаганда 6.1. Поняття маніпуляції. Об'єктивні причини викривлення дійсності. Модель спіралі мовчання Е. Ноель-Нойманн. Поняття «фрейми». Формати (фрейми) новин. 6.2. Методи фактологічної маніпуляції. Маніпулятивний потенціал телевізійних політичних ток-шоу. 6.3. Поняття пропаганди. «Пропаганда» та «маніпулювання»: різниця понять. Небезпека від пропаганди. Маркери в інформаційних	4	6/2		12/ 18	4, 6, 8- 19

матеріалах, які можуть свідчити про те, що інформація маніпулятивна.					
Тема 7. Історія розвитку туризму в Україні і світі 7.1. Початковий етап розвитку туризму 7.2. Становлення туристичного бізнесу 7.3. Туризм як галузь індустрії 7.4. Монополізація туристичної індустрії 7.5. Історія розвитку туризму в Україні	2	4		10/ 18	3, 5, 7, 8-19
Тема 8. Туризм у XXI столітті 8.1. Туризм і глобалізаційні процеси 8.2. Історико-культурні рекреаційні ресурси. Культурний туризм 8.3. Природні рекреаційні ресурси. Туризм та екологія. Екотуризм 8.5. Туризм і медіа.	2	4		12/ 18	1, 2, 3, 5, 8-19
Всього за семестр	26/-	40/2		84/ 148	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u>)	Кільк. годин денна/ заочна	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент</u> <u>самостійно</u>)	Кільк. годин денна/ заочна
ДРН 1. Пояснювати взаємозв'язок культури, медіа та туризму, характеризувати їхню роль у формуванні туристичних дестинацій, культурної ідентичності та суспільних комунікацій.	Проведення лекційних занять з використанням мультимедійних презентацій до кожної з тем. Проведення практичних робіт (виконання завдань відповідно до кожної теми) із модеруванням дискусій за результатами відповідей. Проведення консультацій, а саме відповіді на запитання, обмін думками, дискусія з висновками викладача.	66/ 2	Опрацювання незнайомих (нових) термінів. Опрацювання додаткового матеріалу за відповідними темами. Написання рефератів або виконання індивідуального завдання (з обраної тематики). Аналіз проведеної роботи та підготовка до захисту практичних робіт, а також реферату або індивідуального завдання.	84/ 148
ДРН 2. Аналізувати вплив традиційних і цифрових медіа на розвиток туристичної сфери, формування туристичного іміджу територій та поведінку споживачів туристичних послуг.				
ДРН 3. Використовувати культурні ресурси та медіаінструменти для розроблення, просування й популяризації туристичних продуктів, проєктів і подій.				
ДРН 4. Застосовувати принципи медіаграмотності, критичного мислення та етичної комунікації під час створення й поширення інформаційного контенту у сфері туризму.				

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
Модуль I			
1.	Усний захист практичних робіт (на всі пз модуля)	32 балів / 32%	На практичних заняттях
2.	Проміжне тестування (модульний контроль I)	12 балів / 12%	Згідно графіка модульних тижнів
Модуль II			
3.	Усний захист практичних робіт (на всі пз модуля)	32 балів / 32%	На практичних заняттях
4.	Проміжне тестування (модульний контроль II)	12 балів / 12%	Згідно графіка модульних тижнів
5.	Написання та захист рефератів або індивідуальних завдань (з обраної тематики)	12 балів / 12%	Протягом 11-13 тижнів

5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
	0 балів	1-4 бали	5-7 балів	8 балів
Усний захист практичних робіт (на всі пз модуля)	Практична робота не виконана	Робота виконана зі значними помилками та незахищена	Робота виконана з незначними помилками, здобувач не достатньо орієнтується в матеріалі	Робота виконана вірно, здобувач добре орієнтується в матеріалі
Проміжне тестування (тест множинного вибору)	Кожен тест включає 12 питань, кожне з яких оцінюється в 1 бал			
Написання та захист рефератів або індивідуальних завдань (з обраної тематики)	0 балів	1-5 балів	6-11 балів	12 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконана, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті	Виконані всі вимоги до завдання	Виконані всі вимоги до завдання, продемонстровано власне рішення, підхід

5.2. Формативне оцінювання

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено:

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Усне опитування після вивчення всіх тем, під час практичних занять	Відповідно до графіку навчального процесу
2	Зворотній зв'язок у вигляді обговорення тестування	
3	Зворотній зв'язок у вигляді обговорення рефератів або індивідуальних завдань	Протягом 1 тижня після виконання

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
69-74	D	задовільно	
60-68	E		
42-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано
0-41	F	незадовільно з обов'язковим повторним курсом	

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Основні джерела

6.1.1. Підручники, посібники

1. Джинджоян В. В. Основи туризмознавства: навч. посіб. / В.В. Джинджоян, Н.А. Горожанкіна, З.В. Бойко. – К.: Видавець ФО-П Піча Ю.В., 2022. – 246 с
2. Демко В. С., Колокольчикова І. В. Основи туристичної діяльності: теорія і практика: навчальний посібник. Запоріжжя: ТДАТУ, 2025. 207 с.
3. Демко В. С. Організація екскурсійної діяльності: конспект лекцій. Запоріжжя: ТДАТУ, 2024. 170 с.
4. Культурологія: історія і теорія світової культури ХХ століття: навч. посібн. для ст-тів вищ. навч. закладів. Київ : Кондор, 2022. 304 с.
5. Медіакультура особистості : соціально-психологічний підхід : навч. посіб. / О. Т. Баришполець та ін. Київ : Міленіум, 2022. 440 с.
6. Потятиник Б. В. Медіа: ключі до розуміння. Львів : ПАІС, 2023. 312 с.
7. Сучасні медіасистеми: три моделі відносин ЗМІ та політики / Галлін та ін. ; пер. з англ. О. Насика. К.: Наука, 2022. 320 с. URL: <https://mediasystemy.wordpress.com>

6.1.2. Методичне забезпечення

8. Єпик Л. І. Курс лекцій, рекомендації щодо організації практичних занять та самостійної роботи студентів з дисципліни «Культура, медіа, туризм»: навчальне видання для студентів спеціальності «Туризм та рекреація», денної та заочної форми навчання освітнього ступеня «Бакалавр» / укладач Л. І. Єпик. Суми, 2025. 105 с.

6.1.3. Інші джерела

9. Коваленко О. В., Єпик Л. І. Особливості інтеграції краєзнавства у систему туристичної освіти. Вища освіта України, № 1 (96)'2025. С. 28-33
10. Єпик Л. І. Культурологічні аспекти підготовки майбутніх фахівців туристичної галузі. Філософія та управління. 2024. №2. С.42-47.
11. Єпик Л. І., Войтенко І. О. Культурно-пізнавальний туризм: сучасний стан і перспективи. Актуальні проблеми та перспективи розвитку агропродовольчої сфери, індустрії гостинності та торгівлі. Тези доповідей III Міжнародної науково-практичної конференції 5 листопада 2024 р. Харків. С.331
12. Єпик Л. І. Роль культури і медіа в розвитку сталого туризму: соціогуманітарний аспект. Нотатки сучасної науки: електронний

мультидисциплінарний науковий часопис. – № 24. – Харків: СГ НТМ «Новий курс», 2025. С.55-56.

13. Єпик Л. І. Глобальні медіа і локальні культури: виклики для автентичного туризму. Advanced top technology: електрон. наук. журн. – № 9. – Харків: СГ НТМ «Новий курс», 2025. С.49-50.

6.2. Додаткові джерела

14. Закон України «Про туризм» // Відомості Верховної Ради України. 1995, № 31

15. Академія української преси. URL : <http://www.aup.com.ua>

16. Детектор медіа. URL : <http://detector.media>

17. Інститут масової інформації. URL : <http://imi.org.ua>

18. Медіакритика. URL : <http://www.mediakrytyka.info>

19. Медіапсихологія і медіа освіта. URL : <http://www.mediaosvita.org.ua>